

Ævintýr og veruleiki

Hvörjum endar það við, tá eitt óspilt, sakleyst náttúrubarn örögvar ein snildan, pengagramman handilsmann?

I okkara heimi hevði tað neyvan sloppið snikka-leyst. Men í ævintýrheiminum eru heilt aðrar lógir galdandi. Og har eru so nógvar góðar kreftir, sum hjálpa hetjuni fram við øllum tí ónda, sum ætla at beina fyrri henni.

Skógardrongurin er eitt ævintýr og tí eydnast tað ikki skinnahandilsmanninum at beina fyrri Antti. Antti, skógardrongurin, er náttúrubarnið, sum trú-lovast Marju, dóttur skinnahandilsmansins. Hann skal arva ríkidømið hjá handilsmanninum. Ognarrætturin er í vanda, fyrst tekur drongurin dótturina. Seinni skal hann hava allar pengarnar, húsíð og jørðina. Og tað ber jú ikki til. Ognarrætturin má verjast og tí sendir skinnahandilsmaðurin Antti eini ørindi í deyðsríkið. Tað vil siga, at hann á ein snildan hátt ætla at beina fyrri honum. Men hetta er ævintýr, so Antti kemur aftur úr deyðsríkinum í øllum góðum.

Nú kenni eg ikki høvundan, Christinu Andersson, og hennara politisku meining. Men tað er neyvan nakar ivi um, at leikurin hevur ein politiskan boðskap. At hann er ein ynskidreymur. Ein gamal dreymur, sum

fekk nýtt liv í flower-power árunum síðst í trýssunum. Skógardrongurin kundi eins væl verið skrivaður í San Francisco í 1968.

Nú er tað so, at ynskidreymar og ævintýr eru eitt, veruleikin nakað heilt annað. Men kann eitt ævintýr fáa børnini at hugsa um eitt og annað í veruleikanum, so er nógv vunníð. Ein sjónleikur, sum ikki skumpar undir áskoðaran, er onki verdur. Undirhaldi hava vit nóg mikið av.

Skógardrongurin er ikki ein av teimum leikunum, sum onki er verdur. So hevði tað heldur ikki verið Grima. Har er ymiskt, sum er vert at hugsa um. Fyri at taka eitt dømi: hundurin leikar í, goyr og bitur. Hann er eitt satt ódjór. Men tað er ikki tí, hann er illur í sær. Tað er tí, skinnahandilsmaðurin hevur hann í tjóðri og bukar hann. Tá Antti loysir hann og er góður við hann, tá visir tað seg, at hundurin er eitt góðdyr.

Hetta er ein mynd. Sjálvandi meinar høvundin, at visa vit øðrum menniskjum álit og eru vinarlig við tey, so visa tey okkum tað sama — í flestum førum í hvussu so er.

Nakað størverk er Skógardrongurin ikki, haldi eg. Hann er kanska í so tungur og háfloygdur viðhvørt fyrri børn og hóast stuttur (uml. 70 minuttir) nakað langrøkjutur av og á.

Men annars er næstan bara gott at siga um hendan fyrsta sjónleikin í vetur. Gjøgnumarbeiddur við úrslitinum: ein avbera vøkur uppseting. Hetta eru fólk, sum vita, hvat tey fáast við og duga at fáa nakað burtúrur.

Spælið er gott, allir teir 11 leiklutirnir eru væl úr hondum greiddir. Tær triggjar, Biritu, Lauru og Rosu, hava vit sæð so ofta og tær svíkja heldur ikki hesa ferð. Olaf hinvegin er nýggj, men tað sæst ikki á spælinum. Hann spælir skógardrongin, sum hevði hann ikki gjørt annað í langa tíð. Óføra lætt, ótvíngað og lýtaleytt spæl, sum avgjört er við til at lyfta framfærsluna upp, har hon er. Men hann hevur tað jú heldur ikki frá freimmandum.

Týðingin hjá Árna Dahl er á góðum máli, hóast orð sum skinnahandilsmaður virka tung og konstruerað.

Tónleikur er ikki nógvur í leikinum, men hann er góður og troðkar seg ongantið fram. Tað hevði ikki bilað, um volume-knøtturin á forsterkaranum bleiv snaraður eitt lítið sindur til høgru.

Samanumtikið ein leikur við nógvari gleði, nógvum litum, nógvum vakurleika, einum slóði av tramansskapi og einum sindri av skemti. Ein frásøgn úr ævintýrheiminum við einum skoti inn í okkara. hd

spyr læknan

Hví fáa fólk lýs?

Vit hoyra, at skúlarnir eru fullir av lúsum. Fyrr vóru vit bangin, tá tær komu, og vit duldu tað sum mansmorð, um onkur av okkum hevði lýs.

Tibetur eru tíðirnar broyttar, soleiðis at børnini, sum jú eisini er mest natúrligt, siga, at tey nýðast at skunda sær, tí tey skulu til lúskanning.

Eg kundi hugsa mær at fingið at vitað meira um, hví fólk fáa lýs. Eru tey ikki nóg reinfør, hvussu stingur hon seg upp av fyrstan tíð og hvagar kemur hon?

lúskona

Svar

Vit hava tvey lýsasøg — høvurlús og kropslús. Høvurlús finst bara á rundum hárum á høvduinum, meðan kropslús finst undir hondini, har hárinu eru kantut. Lýs kemur ikki av sær sjálvum, men smittar. Hon leggur egg í hárinum og eggini verða klistrað fast á hárið. Tað er vanligi kallað fyrri nitru. Fyrr í tíðini kundu tey fólk við tættkambi, bæði fyrri at

fanga niturnar og lýsnar, men í dag eru evni at vaska hárið í, so lýsnar doyggja. Men neyðugt er at vaska hárið eina viku eftir fyrsta vask, tí eggini eru búnað og nýggjar lýs koma. Hví lýs stingur seg uppáftur, veit eg ikki, men neyvan av skittføri.

»Mallorca-brún« alt árið

Hóast eg havi lisið um hetta fyrbrigdi fleiri ferðir, fari eg kortini at biðja læknan svara hesum spurningum. Trupulleikar minir eru, at eg føli meg nógv betur, um eg fá sól á kroppin alt árið. Nú eri eg bert ein vanlig skrivstovukvinna, og tí ber illa til hjá mær at liggja við strendurnar á Miðalhavinum fleiri ferðir um árið.

Nú eru nýggj sóltól komin fram og við teimum kanst tú halda sól-brúnalitín frá sumrinum. Eg gangi tí til sól umleið 15—20 ferðir vetrarhálv-árið.

Eg vil fegin vita, um hetta er skaðiligt, ella um tað er meira skaðil-

Nýtið høvið at spyrja læknan! Og tað kunnu tygum gera við at skriva spurningin niður á ein lepa og senda hann til Sosialin, postsmoga 76, í Havn, og merkja brævbjálvan: »spyr læknan«

Ein heimabrankað

Svar

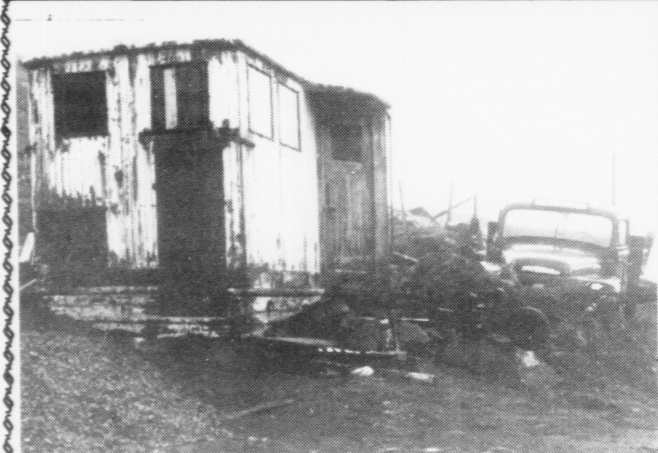
At lata kroppin koma út í sólarljós ella kunstuga sól kann vera eitt sindur skaðiligt fyrri holdið.

Tað brúna í holdinum er ein verja, sum kroppurin hevur fyrri at verja seg móti teimum ultravioletugeislunum.

Um ein persónur í fleiri ár fær ov nógva sól, er vandi fyrri, at bæði elastisiteturin í húðini fer og hon verður skjótari rukkut. Somuleiðis kann húðin broyta seg soleiðis, at illkynjaður vøksur kemur í hana.

Hinvegin er tað púra rætt, at ein kennir seg betur til passar, um ein fær sól. Fyrr var tað eisini sólín brúkt til sjúkrahúsviðgerð, men hetta verður ikki gjørt so nógv longur. So bara fyrri tann skuld er tað sjálvandi gott at fáa sær natúrliga sól við strendurnar á Miðalhavinum ella av og á undir kunstugari sól.

hornið

Trý »lík«: eitt gamalt stýrhús, ein hjólbøra og ein lastbilur — hava endað sínar dagar her millum Lopra og Akra!

Óli í Áarstovu

638

— Eg segði einki um hvør tað er, so hon kemur nokk beinanvegin!

